

PACTE PER BARCELONA

Per una Barcelona justa i saludable

Fa solament uns mesos es declarava l'emergència climàtica. Cosa que, en realitat, gairebé ningú es creia veient els indicadors de qualitat de l'aire i l'augment d'emissions de CO₂. Només uns mesos després estem vivint el cost directe de tot això: **una pandèmia que ha posat en escac al món**. La COVID-19 ha anticipat la punxada de les bombolles financeres i ha mostrat l'extrema **vulnerabilitat de les ciutats** a la recessió econòmica global i la crisi energètica i climàtica. Aquest és l'últim avís: si no canviem dràsticament de rumb, ens dirigirem cap a una vida en la qual **aquestes emergències seran la "nova normalitat"**. Una sanitat col·lapsada, sobredemanda de refugis, problemes de proveïment, un augment de l'atur que farà tremolar a tots els governants i empreses, i uns serveis públics que no donaran l'abast.

La conca del mediterrani és una de les regions més afectades pels efectes de la crisi climàtica, i són les grans ciutats litorals com Barcelona les que seran colpejades amb més duresa. Fer front amb responsabilitat a la nova realitat exigeix un **pla urgent de polítiques per garantir els serveis bàsics a la població i canviar el model** urbà en funció d'una economia per a les persones i per a la vida en el planeta. Això implica transformacions profundes i urgents de l'actual model amb canvis urgents en aquests àmbits:

- *Transformació del model de turisme massiu i economia per la vida.*
- *Transformació de la mobilitat insostenible*
- *Dret a la ciutat, l'habitatge i a la salut.*

**Ecologistes en Acció, Greenpeace i Fridays for Future
exigim la implantació de les mesures que segueixen
en el marc del Pacte de Ciutat.**

GREENPEACE

MESA DE MODEL URBÀ

Propostes segons eixos prioritariis

1. EMERGÈNCIA CLIMÀTICA¹

Les ciutats, malgrat ocupar menys del 2% de la superfície de la Terra, consumeixen el 67% de l'energia mundial i són responsables de més del 70% de GEH (Gasos d'Efecte hivernacle). Les grans ciutats com a Barcelona són generadores del 70% de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH), tenen per tant la major part de responsabilitat en la crisi climàtica i ecològica global. La Declaració d'Emergència Climàtica aprovada per Barcelona es compromet a abordar de manera la reducció d'emissions de CO₂ en 2030 per frenar l'escalfament global a 1.5°C, i s'ha de continuar ampliant mesures en aquesta direcció. **Per això, exigim:**

1. Pla de reducció anual d'emissions de GEH del 10%, que és la mínima contribució de la ciutat de Barcelona per assolir el 7,6 % de reducció anual global que marca l'ONU.

2. Polítiques de promoció d'un model de turisme de proximitat, sostenible i viable sense subvencions públiques.

Polítiques decidides per a una transició en forma de decreixement turístic acompanyades per alternatives econòmiques més justes. Substitució del consorci publicoprivat. Turisme de Barcelona per una agència pública encarregada de controlar i contenir el sector. Ampliació de la zona 1 de l'actual pla d'allotjaments turístic (PEUAT) a tota la ciutat, aturant la concessió de llicències de qualsevol mena d'allotjament turístic a la ciutat i engegant un procés anàleg en l'àmbit metropolità. Demanem el tancament de l'activitat de creuers a la ciutat seguint l'exemple d'Oslo.

3. Impuls de polítiques de Residu Zero en paral·lel al Pla de tancament de la incineradora pública TERSA.

S'ha d'implementar dins el PMGRM (Programa Metropolità de Gestió de Residus Municipals) 2020-2025 el tancament de la incineradora i que es descarti la crema del rebuig que realitzen les plantes de tractament (Ecoparcs) tant a incineradores com a cimenteres, en paral·lel a l'execució de plans complementaris i ambiciosos de desplegament d'energies renovables ². Recordem que el 16% dels residus incinerats en TERSA no reben tractament previ, incomplint la directiva europea. Així mateix, demanem un pla de tancament d'abocadors, obligatorietat de cobrir el 100% dels costos de recollida i gestió dels residus per part dels productors, implantació de sistemes de retorn d'envasos, pagament per generació i recollida porta a porta. Dins del marc de l'economia circular, cal potenciar a la ciutat espais d'intercanvi i reparació per lluitar contra l'obsolescència programada i inversions per a fomentar un consum sostenible, segona mà, reparable i reutilitzable que podria ser una font de relançament sostenible de l'economia de la ciutat.

MESA DE MODEL URBÀ

Propostes segons eixos prioritaris

2. MOBILITAT EFICIENT I SOSTENIBLE

La principal font de contaminants atmosfèrics és el trànsit rodat. Per primer cop en dècades, la ciutat ha complert els límits legals i també els valors que recomana l'Organització Mundial de la Salut (OMS). La mobilitat és responsable d'un 40% de les emissions de gasos d'efecte hivernacle que s'imputen a la ciutat. L'exposició prolongada a aquests gasos durant anys ha fet que la crisi de la COVID-19 hagi afectat molt més a la salut pública.

No podem perdre més temps ni acceptar més excuses per la reducció dràstica del vehicle privat i l'impuls al vianant, la bicicleta i al transport públic. No es tracta de canviar el vehicle privat ni el seu motor, sigui de combustió, híbrid o elèctric mitjançant polítiques de renovació del parc de vehicles com la ZBE i les ajudes Renove, es tracta de canviar el model de mobilitat. **Per això, exigim:**

1. Taxa anticontaminació (peatge urbà) de 10 € per a la reducció del 50% del trànsit privat durant el 2020.

Demaneu superar les polítiques de renovació de vehicles com els plans Renove i la Zona de Baixes Emissions de les Rondes de Barcelona (ZBE)³ i l'aplicació d'una taxa anticontaminació (peatge urbà) per la dissuasió de l'ús habitual del vehicle privat en aquesta zona durant l'any 2020. Una taxa diària de 10 euros a tots els turismes, amb excepció a vehicles amb tres o més ocupants i persones de mobilitat reduïda. Destí de la recaptació a l'augment del finançament del transport públic.

2. Pla de Xoc urgent de conversió de l'espai viari per donar prioritat a les persones i a la mobilitat socialment justa i ambientalment sostenible en detriment de l'ús del vehicle privat ⁴.

Demaneu un Pla de Xoc urgent per convertir les calçades en viari prioritari per vianants i bicis, a tots els carrers i accessos de les ciutats, i la conversió del carril esquerre en carril BUS a totes les vies d'accés a la ciutat.

3. Pla de promoció del transport públic i intermodalitat amb la bicicleta⁵.

Garantir el finançament del sistema i potenciar l'oferta amb l'ampliació de freqüències i horaris, amb la creació de noves línies urbanes d'autobús exprés, de serveis de transport col·lectiu a la demanda per polígons industrials, i la potenciació de la intermodalitat, seguretat i ús de la bicicleta: [APG2] [APG3]. Promoure una campanya de comunicació pública permanent en mitjans de comunicació massius que informi sobre les mesures de seguretat i sobre la seguretat de l'ús del transport públic per a promoure el seu ús entre les persones, desmitificant la seguretat del vehicle privat a les ciutats.

MESA DE MODEL URBÀ

Propostes segons eixos prioritaris

3. TRANSFORMACIÓ URBANA.

DRET A LA CIUTAT I A LA SALUT

L'esclat de la bombolla immobiliària va suposar un punt d'inflexió pel model urbà promogut durant dècades. Actualment, la terciarització, la turistificació i els processos de gentrificació han derivat en una progressiva expulsió urbana i privatització de l'espai públic. La dificultat per accedir a l'habitatge és el resultat de la seva mercantilització, i els elevats preus de lloguer dels locals comercials representen un obstacle sovint infranquejable per les iniciatives econòmiques locals, sostenibles i de petita escala. **Aquesta situació, va totalment en contra del dret a la ciutat i a l'accés a l'habitatge.** Vivim a ciutats que no poden sostenir les seves poblacions, cal també construir més sobirania alimentària i energètica i posar la vida al centre. **Per això exigim:**

1. Assegurar el dret a l'habitatge.

Cal anar cap a la desmercantilització de l'habitatge mitjançant la regulació dels preus del lloguer i l'ampliació dels contractes de 6 a 12 anys⁶. Hem d'agafar l'exemple d'Amsterdam⁷ i establir la prohibició de pisos turístics per tal de tornar-los al parc d'habitatge de lloguer i aplicar mesures de mobilització del parc d'habitatges buits. Cal assegurar un compliment íntegre de la Llei 24/2015, així com ampliar la Borsa de Lloguer i revisar les ajudes ofertes per l'Administració. En aquesta línia cal frenar la construcció de nous habitatges aturant la mobilització de sòl públic o sòls de reserva amb l'impuls de cessió del dret de superfície.

2. Foment de la sobirania alimentària i impuls de polítiques agroecològiques⁸.

Garantir la producció de l'agricultura urbana i periurbana, local, sostenible, ecològica i de temporada com a font de subministrament agrícola de Barcelona. Establiment de canals per a la seva distribució. Demanem habilitar espais públics per a la implantació de supermercats cooperatius, mercats i centres logístics de distribució de productes agroecològics, com la **conversió de la nova nau "Eco" de Mercabarna en espai de venda de la producció ecològica i de proximitat.**

3. Polítiques que assegurin l'abastament aigua .

L'emergència climàtica posa en risc l'accés universal al Dret Humà a l'aigua. Cal un **model públic-comunitari democràtic que gestioni l'aigua** i erradicar que ho facin multinacionals que només busquen fer negoci i emprar l'aigua com un producte financer. A més, la ciutat s'ha d'adaptar als grans riscos que comporten l'augment i reiteració de les pluges torrencials. Cal implementar sistemes de drenatge, espais públics verds i no de ciment o asfaltats que actuïn de drenatge a fi d'evitar catàstrofes a causa de grans inundacions.

4. Polítiques de promoció d'un model energètic basat en la producció i autoconsum d'energies alternatives ⁹.

Potenciar l'empresa pública Barcelona Energia, desvinculant-la de Tersa, i la proliferació de comunitats energètiques basades en potenciar l'autoconsum individual i col·lectiu. Mesures eficaces de reducció del consum energètic com la fiscalitat energètica i la distribució justa d'aquest recurs. En aquesta línia, **exigim garantir l'accés universal als subministraments bàsics**, sigui quin sigui el nivell de renda de la família o el règim de tinença del seu habitatge. En aquest sentit, tota política municipal hauria d'integrar la defensa i l'aplicació en forma de sancions de la Llei 24/2015, com a norma que protegeix els drets de les persones en situació de vulnerabilitat. Per mitjançant un model alternatiu i net, reduir a 0 l'any 2040 el consum d'energia produïda mitjançant energia nuclear, centrals de cicle conminat de gas o carbó i la incineració de residus.

Notes.

1. Ampliar mesures aquí:

https://familiesforfuturebcn.files.wordpress.com/2020/02/valoracic3b3-dec_document-complert_logospdf.pdf

2. https://drive.google.com/file/d/1uSXjgzABER89Jsqnm3mIMvv_Lv5pIKO4/view

3. La ZBE no serà suficient per complir la normativa europea de NO2 ni per assolir els nivells de partícules recomanats per l'OMS segons indiquen els propis estudis encarregats per l'Ajuntament de Barcelona: "Impacte ambiental estimat de l'aplicació de la ZBE" realitzat per Barcelona Regional i "Impacte esperat de la ZBE Rondes de Barcelona", estudi d'avaluació de la ZBE elaborat per l'Agència Salut Pública de Barcelona (ASPB).

4. Campanya "Confinem els Cotxes. Recuperem la Ciutat":

<https://www.recuperemlaciutat.com/>

5. En alineació amb la PTP y la PQA. <https://transportpublic.org/6mesures-tp/>

6. <https://sindicatdellogateres.org/es/10-propostes/>

7.

<https://www.lavanguardia.com/economia/20200626/481958394433/amsterdam-prohibira-alquileres-airbnb-centro-ciudad-1-julio.html>

8.

<https://www.ciudadesagroecologicas.eu/la-alimentacion-local-de-calidad-y-sostenible-seguridad-frente-a-los-riesgos-sanitarios-globales/>

9. <https://xse.cat/wp-content/uploads/2020/01/Proposta-Municipalista-2019-Cat.pdf>